

HLAS DOMOVA

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY

FREE CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

Ročník XVI.

Melbourne 25. července 1966

Číslo 15.

Kdy uslyšíme protesty zastánců mírového soužití?

Politicky nespportovní sport

Člověk je tvor nejen stádní, ale také přežvýkávký. Myslet často bolí, zatímco přežvýkávání politických hesel je bezbolestné a navíc ještě vypadá v některých případech učeně a vznešeně.

K nejomšelejším, ale také nejpůvodnějším takovým heslům patří rozhorlené zvolání, že něco, např. náboženství nebo sport, nepatří do politiky. Lidé, kteří takto vytrhují, zřejmě příliš nemyslí, a ti, co myslí, jsou buďto pokrytci nebo žijí v jiném věku a na jiné planetě. Je totiž suchá a neotřesitelná pravda, že v době komunismu neexistuje nic, vůbec nic, co do politiky nepatří. Postarali se o to adepti Marxe a Lenina, pro něž neexistuje neutrální občan, který se nenapojí. Všechno musí být napojeno, všechno musí spolupracovat, všechno musí sloužit, všeho musí být využito: třídní nenávisti, nacionální nenávisti, sběratelů známek, dojíček krav, mandelínky bramborové, náboženství, lidské hloupostí, nesnášenlivostí, sportu, všeho . . .

Taková je naše ošklivá doba, a její ošklivost ze všeho nejméně změní mechanické přežvýkávání přežitých hesel.

Sport v politice

Protože jsme právě prožili jednu z větších sportovních afér, náš dnešní komentář má být zasvěcen politickému sportu.

Je mnoho sportovně-politických případů, na něž si i člověk s povrchní pamětí vzpomene bez

velké námahy. Jeden z nich byl spojen v roce 1956 s olympiádou v Melbourne, když holandská sportovce odmítli účast v důsledku brutálního potlačení maďarského povstání Ru-

do armádou. Jiný, chronický případ, týká se východoněmeckých sportovců. Protože západní demokracie neuznávají Ulbrichtův loutkový stát, odmítají čas od času vydat východo-

německým sportovním družstvům cestovní visa a tento jejich postoj přináší periodické bouře, vyvolávané opravdovými i falešnými ctiteli nepolitického sportu.

Řada těchto případů je takřka nekonečná. Československé časopisy by bez nich musily omezit počet stránek.

Sport a Vietnam

Poslední sportovně-politická aféra má svůj bezprostřední původ v americkém bombardování kolem Hanoje a Haj* fongu.

(Pokračování na str. 2)

PŘES ZELENOU HRANICI

V pražské Práci z 2. července tr. jsme našli nový termín pro uzavřenou československou hranici. Protože se propaganda po léta vysmívala pojmu "železná opona", (vymyslela si dnes název jemnější a romantičtější. Je to skok od Stalina přímo do knih Karla Klostermanna a jeho světa lesních samot.

sumavstce nvozas aavno nejsou hvozdy a Rudohoří bylo vždy komplikovanou a nebezpečnou cestou do exilu. Pravda je, že většina dnešních uprchlíků utíká z ČSSR všemi možnými cestami než přímo na západ.

Veliké procento dnešních uprchlíků tvoří turisté, kteří se prostě ztratí při zájezdech do zahraničí. Z hlediska československé vlády je to kalkulované riziko. Je známo, že jistý představitel vlády dokonce prozradil procento československých turistů, od nichž vláda očekává, že by se mohli ztratit v zahraničí.

Mythus "zelené hranice" vyvrátila hned v samém počátku Práce, když napsala: "Impulsivnost jednání v řešení osobních problémů vede některé lidi k rozhodnutí nezákonně opustit naši republiku.

Západočeský kraj má nejdelší část hranice společnou s Německou republikou a vzhledem k tomu zde k těmto pokusům dochází

nejcastejz. z^a pet měsícu letošního roku se podniklo o nezákonný přechod do NSR 85 osob. Z toho jen sedmi se podařilo hranice překročit . . ."

Zprvve: nechápeme, proč se článek pohrdlivě zmiňuje o lidech, kteří dnes řeší své "osobní" problémy odchodem. Doba národních správců dávno minula a rozvoddy jsou jistě snazší než nejistá existence v cizině.

Z československých rubrik "Ze soudní síně" se dozvídáme, že je v ČSSR spousta lidí, kteří řeší své "osobní" problémy nečestněji. Záleží na tom, co si novinář představuje pod pojmem "osobní" problém.

Práce se odváží prohlásit: "Neexistují případy, kde by motivem trestného činu opuštění republiky přes "zelenou" hranici bylo nepřátelství k socialistickému zřízení našeho státu. Toliko 10% zadržovaných uvedlo, že jsou nespokojeni s poměry v širším slova smyslu (výdělkem apod.). (Pokračování na straně 2)

Je pochopitelně správné, že Mas odpovědného pracovníka má silnou váhu. Avšak musí být vytvořeny podmínky pro to, aby to nebylo většinou beznadějně a předem prohrané, přijde-li někdo s jinými názory či návrhy na řešení a postup, než vyhovuje vedoucímu. Proti skutečnosti, že na mnoha pracovištích člověk velmi těžce prosazuje odlišné názory, než má ten který vedoucí, a každý se tomu raději vyhýbá, nestačí obecné slovní ujišťování, že je to možné a že se nikomu nic nestane. Zkušenosti lidí jsou zatím jiné a ty jsou vždy rozhodující proti každému obecnému ujišťování. Prof. O. Šik, Praha

NEODPUSTITELNÁ PRAVDA

Jedním z nejpodivnějších z mnoha podivných úkazů politiky je nepsaná, ale přísně dodržovaná zásada, že pravda je v určitých případech něco neodpuštělného, co se prostě nedělá.

President Johnson se právě dopustil takového faux pas, když řekl, že celá řada kritiků americké záchranné akce ve Vietnamu sama před krátkou dobou volala o záchranu. Neměl to dělat, neb je proti politickému bontonu někomu připomínat, že existuje něco jako vděčnost.

Navzdory takové politické etiketě však člověk dost dobře nemůže vymazat z paměti dvojí zoufalé volání na "strejdu za tou velkou louží". A je stejně těžké zapomenout na to, že necivilizovaný a nekulturní "strejda za tou velkou louží" dvakrát v životě naší generace opravdu přišel a vrátil nám civilizaci, již jsme se my, kultivovaní Evropané, snažili s takovým elánem zakopat.

Je stará pravda, že morální závazek vede často místo k vděčnosti k nenávisti.

V čele zástupu vděčných Evropanů tyčí vytáhlá postava generála de Gaullea, který usoudil, že vděčnost za záchranu ve třech válkách (jedné studené), i za vzkříšení Marshallovým plánem se nejlépe projeví francouzským "Ami, go home!"

Výsledkem jeho vděčnosti byla cesta do Moskvy, která měla jedním tahem velkého genia zachránit Evropu před americkým vlivem a vyřešit všechny její problémy, včetně toho nejohroženějšího, jímž je sjednocení Německa.

De Gaulle je na mnoha místech považován za politického veličana, a všechno by jistě bylo v úplném pořádku, kdyby jenom hodní Rusové projeví ochotu spolupracovat.

Hodní Rusové však ochotu k spolupráci neprojevili a de Gaulle odjel ze Sovětského svazu, přes slavné vítání a hostění, zklamán a s prázdnými rukama.

Nejvíce člověku vrtá hlavou otázka, jak si francouzský prezident celé to narovnání představuje. Podle vlastních slov a podle slov všech svých ctitelů a stoupenců mu nejde o nic jiného, než o nastolení úplné neodvislosti, která prý není ve stínu amerického vlivu možná.

Jenomže, ať se to komu líbí nebo nelíbí, Evropa dnes představuje prostor, v němž se srážejí vlivy mocných. Druhá světová válka v tom prostoru vytvořila mocenské vzduchoprázdno, které se snažil vyplnit dravý Sovětský svaz. Jenom rychlý a dalekosáhlý zákrok Spojených států zabránil uskutečnění sovětských cílů a nastolil rovnováhu, která přežila Stalina i Chruščova.

Vyloučení amerického vlivu, o něž se teď de Gaulle snaží, by znamenalo porušení této rovnováhy a vytvoření nového mocenského vzduchoprázdna. Takové vzduchoprázdno však nemůže být v politice dnešního světa trvalé a musí být nutně v krátké době vyplněno novým vlivem. Jedinou možnou alternativou amerického vlivu v západní Evropě bylo donedávna Evropské hospodářské společenství, které však právě generál de Gaulle oslabil do takové míry, že v dohledné době americký vliv v žádném případě nahradit nemůže. Prázdnota, kterou by Američané po sobě zanechali, mohla by tedy být vyplněna jenom jedinou zbývající silou v evropském prostoru. Tou silou je Sovětský svaz.

Jak už řečeno, pravda je v politice často neodpuštělná. Nesluší se proto říci, že je de Gaulle nejen mizerný spojenec, jak řekl jeden anglický ministr, ale pokud možno ještě mizernější státník. Je to sice pravda, ale také něco, co se v rámci politické etikety tuřl.

-kw-

Published by F. Váňa,

8. Moorhouse St., Richmond E. 1., Vic.

Printers: Bussau & Co.,

6 Elizabeth St., Nth. Richmond, Vic.

Spolupráce, dohoda, ochota.

(Dopis z Toronta)

Nedávno jste uveřejnili zprávu o jednáních, která mají vést k likvidaci Masarykownu (6. 13/XVI. p. r.). Situace byla tehdy skutečně zlá, takže se i nám zdálo, že už jde jen o to prodat Masarykowno co nejvýhodněji. Suše obchodní jednání předsedy ředitelské rady Masaryk Memorial Institutu (který vlastní Masarykowno a Masarykův dům zde v Torontu) Prokopa V. Havlíka se zájemci o objekt však vyvolalo v krajském Torontu a y celé Kanadě něco, co už v exilu pomalu přestáváme znát: zájem, rozhořčení, snahu pomoci. Došlo k urychlené svolávaným schůzkám a zákrokům našich lidí a to i těch, kteří dosud stáli celkem stranou veřejného života. Na valném shromáždění MMI se bouřlivě debatovalo a výsledkem bylai resignace předsedy ředitelské rady a zrušení napolo dohodnutého prodeje. Velká většina krajanů se shodla v tom, že je mnohem snazší podobný podnik likvidovat, než jej znovu budovat.

Celá záležitost však není jen otázkou změny kalkulace a udržení Masarykownu v čs. rukách. Jednání o jeho záchranu šla až na kořen potíží, které tu máme. Zdá se, že si náhle uvědomil kdekd, že je nezdravé mít tu dvě hlavní krajské skupiny, dvě sokolské jednoty, dva časopisy - a všechno to trpící na úbytě, protože se činnost vyčerpává maličkými spory, které pak odrazují spousta našich lidí. Náhle je všem jasné, že Masarykův dům v Torontě by vlastně mohl být střediskem všech místních čs. organizací, že na Masarykownu by mohli jezdit všichni naši krajané. Ve stínu možné likvidace toho, co pro všechny vybudovali obětaví krajané před dvěma desítkami let, začalo se používat na schůzkách a schůzkách příslušníků obou táborů častěji slova "spolupráce", "bratrské narovnání", "dohoda", "ochota" atd. Případá mi, že celou záležitost s prodejem Masarykownu vyvolal někdo, kdo zná důkladně naši povahu, kdo ví, že se odhodláme k úprinné spolupráci až tehdy, když už něco "hoří".

V době psaní dopisu není ještě, pokud vím, Masarykowno docela v bezpečí. V jedno však věřím: že hledíme vstřícněji k lepšímu krajskému životu v Torontu - aspoň na čas, než se na nynější krizi docela zapomene.

J. M. Toronto

Politicky nesportovní sport

ZE DNĚ NA DEN

.Pokračování se str. 1)

Toto bombardování vzbudilo podle "spolehlivých" komunistických pramenů takovou bouři odporu, že se zrekli výletu do země, kde se dá nakoupit leccos, co doma není, a odmítli soustěžit se sportovci Spojených států.

Sovětská atletika odřekla své výroční utkání s Američany, polští následovali jejich příkladu a českoslovenští basketbalisté zarazili poslední hřebík do rakve sportovně-politického bojkotu socialistických moralistů.

Sportovní rozhodnutí

Každý přirozeně ví, že "socialističtí" sportovci neučinili žádné rozhodnutí, že za ně, jako ve všem, rozhodla strana, a že je toho času v SSSR, Polsku a Československu hromada zduše otrávených sportovců, kterým se nepovedl výlet za vodu. Znění telegramů, oznamujících odřeknutí sportovního utkání, nevypadá nijak zajímavě. Srovnání telegramů z Moskvy, Varšavy a Prahy však přesto stojí za otištění, protože je dalším dokladem známé upachtěné pilnosti československých komunistů, která nemá za Železnou oponou obdobu.

Spokojenost po léta — naleznete u Leta!

HOTEL ELIZABETH

317 Elizabeth St., Melbourne-City

komfortní ubytování se stálou pozornou obsluhou. Denní tarif \$ 5.00 včetně snídaně prvotřídní kontinentální obědy i večere (např. vepř. kolínko se zelím 70c, vepř. kotlet 60c, guláš 48c a velký výběr dalších jídel). Jídla je otevřena denně mimo neděle ve zvláštních místnostech pořádáme - taneční zábavy, svatby, a různé oslavy

Telefon (6 linek) 67-9633

Srdečně zve Jožka Let

ČESKÉ OCHOTNICKÉ DIVADLO V MELBOURNE

sehraje v pátek 12. a v sobotu 13. srpna 1966

v National Theatre, 316 Toorak Rd., South Yarra

KOMEDIE KARLA ČAPKA

Věc Makropulos

Režie: Thea Kimlová

Osoby a obsazení:

Emilia Marty - H. Hájková, Jaroslav Prus - B. Tomeček, Janek, jeho syn - F. Fučík, Albert Gregor - E. Gruenberger, Hauk-Šendorf - V. - Tichý, Dr. Kolenatý, advokát - R. Kimla, Solicitátor - O. Staněk, Kristina, jeho dcera - A. Weislová, Komorná - Z. Haberová, Lékař - A. Resenfeld, Strojník - E. Svoboda, Poklizečka - J. Tůmová. Podrobnosti na programech v divadle

Vstupné \$ 1.00
SPOJENÍ: z City elektrickou č. 8, zastávka 29 (roh Clara St.)

Zatímco moskevské a varšavské telegramy zachovávají určitou diplomatickou formu, z Prahy se jako obvykle ozvaly zvuky velmi přírodní.

Znění telegramů

Z Moskvy: "Sovětská atletika se v souvislosti s bombardováním Hanoje a Hajfongu vyslovila proti účasti v utkání v Los Angeles. Za dané situace považujeme za nutné utkání odložit na příznivější dobu."

Z Varšavy: "Členové polské atletické asociace žádají zrušení utkání družstev."

Z Prahy: "Z důvodů nynějšího rozšíření americké agrese ve Vietna-

mu a nelidského bombardování hlavního města, odřikáme."

Tolik o výbuchu sportovního rozhořčení za Železnou oponou.

Ticho liberálů

Ještě daleko zajímavější je však reakce, nebo nedostatek reakce, na Západě.

Sportovně - politické protesty byly v minulosti většinou namířeny proti komunistickým sportovcům. Holanďané nechtěli v Melbourne soutěžit s Rusy, visa byla odmítána komunistickým sportovcům Východního Německa.

A pokaždé se strhla velká bouře, pokaždé jsme slyšeli, četli a vidě-

li nárek moralisujících západních liberálů, že sport prostě do politiky nepatří.

Těžko říci, co se děje tentokrát. Prsty jsou černé od obracení novinových stránek, oči unavené hledáním bolestných protestů liberálů, že jako v Melbourne a jako ve východoněmeckém případě ani v Los Angeles sport do politiky nepatří.

Je richo po pěšině, nikdo ani nepípne. Oněměli "liberálové" pro něž sport někdy do politiky patří a jindy nepatří, podle toho, jak se nepolitický sport hodi komunistické politice do krámu.

-kw-

Přes zelenou hranici

(Pokračování se str. 1)

Plných 47% to udělalo z motivů dobrodružných, zejména z touhy poznávat cizí kraje včetně Afriky a dalších světadílů . . ."

Práce pak vypočítává, že 20% těchto uprchlíků se snažilo vyhnout trestnímu stíhání pro majetkové delikty a "příživnictví", 10% utíkalo před alimenty a u 13% způsobily pokus o útěk rodinné a zaměstnanecké poměry.

Prva cast tohoto citátu je zvlášť pitomá. I kdyby tato statistika, založená na počtu úteků, volných k zveřejnění, byla správná, pak by nikomu se zdravým rozumem nemohlo přijít na mysl brát příznání zachycených uprchlíků vážně.

Také jsme utíkali a také jsme měli přípravnou historii pro případ, kdyby nás byli chytli. Jesdize jsme se všichni v něčem shodli, bylo to v tom, že ti tam před kopečky nejsou hodni pravdy.

Českoslovenští propagandisté dnes mohou vinit kovbojky, džez, Karla Maye, zkažená manželství a nezaplacené účty.

Je to proto, že se nedovedou podívat skutečnosti do tváře.

Když utíkala první vlna emigrace, Železná

opona nebyla ještě postavena. Byl vzdušný most do Berlína a zakrátko vypukla válka ns Koreji.

Nechápeme, proč bychom měli být viněni: proto, že jsme zvolili, svoji stranu, i když někteří z nás využili politického exilu k emigraci hospodářské. Jestliž Stalinova armáda nebyl; společnosti andělů, an my jsme nebyli. A ne myslíme, že bychom \ trestním rejstříku které hokolí civilizovaného národa prohráli na body : našimi sovětskými bore:

Dnešní propagandisté komunistické strany si snaží představit dnešní příchod do exilu bud jako nezletilý dobrodruh nebo jako uprchlíky před zákonem.

Londýnský "Čechoslovák" má o tomto aspektu emigrace na černo podrobnosti (14. 7. 66):

"Za poslední rok zmi zelo např. jen přes Jugoslávii (ne přes "zelený pás" - pr.) pět slovenských redaktorů a řadu umělců. Mezi nimi bývalý koncertní mistr České a slovenské filharmonie Karel Šroubel, houslista Mikuláš Jelínek, profesorka konzervatoře Országhovj dnešní zpěvačka vídeňské opery Lucie Popovj . . . Není zájezdu do zahraničí, aby se někdo neztratil . . ."

Chtěli bychom jenom opakovat výzvu z minulého čísla HD (XVI.

12. 7. Indická ministerská předsedkyně Indira Gandhiová přijela na oficiální návštěvu Sovětského svazu.

15. 7. Severní Vietnam oznámil, že sestřelení američtí letci nebudou považováni za válečné zajatce, nýbrž že budou souzeni jako váleční zločinci.

Společnost Shell uzavřela dohodu s maďarskými úřady, dle níž postaví a povede v Maďarsku benzínovou stanici a opravnu aut. Je to první podobná dohoda se zemí za Železnou oponou. Stanice má sloužit hlavně turistům, protože se v ní bude platit pouze cizími valutami. Maďarská vláda se zúčastní na podniku finančně a bude se dělit o zisk.

Jugoslávský parlament zvolil viceprezidentem na místo "odstoupivšího" Rankoviče bývalého ministra zahraničí Kocu Popovice. Čistka v jugoslávské policii pokračuje.

17. 7. Britský ministerský předseda Wilson přiletěl do Moskvy, aby se pokusil sjednat se Sověty společně s mírovému

urovnání vietnamských záležitostí.

— V USA vypukly další demonstrace za rovnoprávnost černochů. Nejbouřlivější byly v Clève-landu a v Chicagu, kde musely být mobilizovány Národní gardy k udržování pořádku.

18. 7. Francie explodovala u Tahiti druhou pokusnou jadernou bombu.

19. 7. Po dobu 6 roků byl na pořadu jednání Mezinárodního soudu v Haagu návrh Habeše a Libérie, aby byla vzata správa Jihozápadní Afriky z pravomoci Jižní Afriky. Protože dva soudci hlasovali pro návrh a dva proti, rozhodl hlas předsedy, Australana Sira Percy Spendera, kterým byl návrh obou afrických států zamítnut. Rozhodnutí vzbudilo mnoho protestů v Africe i na půdě Spojených národů.

20. 7. Britská vláda vyhlásila ostrá hospodářská opatření k záchraně měny a k zamezení inflace.

21. 7. Severní Korea oznámila, že vyšle do Vietnamu dobrovolníky na pomoc severovietnamské vládě.

MÁTE VYROVNÁNO PŘEDPLATNÉ HD ?

if s a good thmg to have a

CHEST X-RAY

NOW COMPULSORY FOR ALL OVER 21

Go when the X-RAY UNIT visits your area

JE VE VAŠEM ZAJMU

dát si

ROENTGENOVAT PLÍCE

Pro všechny osoby starší 21 let je to povinné. Sledujte, kdy navštíví pojiždná roentgenologická stanice vaši oblast.

issued by THE VICTORIAN TUBERCULOSIS ASSOCIATION
406 LONSDALE ST., MELBOURNE C.I.

14): pomáhejte novým bude umět protlouct. uprchlíkům! Po tolika Ale někdy dobré sloletech v socialistickém vo nebo rada pomáhá státu většina z nich se víc, než si myslíme, vm

ČESKOSLOVENSKO VE ZKRATCE

— Žně jsou již v plném proudu, protože začaly o dva týdny dříve než obyčejně. Podle Zemědělských novin je letos naseto o 120.000 ha obilí více a porosty jsou "jedny z nejlepších za posledních 20 let". Očekává se proto rekordní sklizeň.

— Lékařská fakulta v Martině, která byla dosud provizoriím pracovištěm University Komenského, se stala 1. července samostatnou pobočkou bratislavské fakulty.

— V Praze se konal III. psychiatrický sjezd, kterého se zúčastnilo 200 čs. vědců a odborníci z řady jiných zemí.

— Výroba pianin značky Foerster a Weinbach v Jiříkově na Děčínsku stoupla v posledních 5 letech z ročních 1.500 na 2.800. Plně tři čtvrtiny jsou určeny na vývoz.

— V Bratislavě zasedal ÚV KSS, který mj. schválil návrh na složení komise ÚV KSS. Předsedou ideologické komise se stal Vasil BiTak, ekonomické komise Michal Sabolčík a zemědělské komise Ján Janík.

— Na čtyřdenní mezinárodní konferenci o ferrolektríně, která se konala v Praze, vyslechlo na 200 vědců ze 17 zemí přes 130 referátů. Mezi hlavními referenty byl dr. H. Arend z ČSAV.

— Podle zprávy Rudého práva (24. 6.) se letos částečně obnovila samostatnost 500 venkovských hospodářů a očekává se, že tak bude lépe zajištěno obživení v době žní. O nových hostinských píše RP: "Takový pracovník se patričným způsobem podílí na výdělku, sám si nakupuje zásoby i jiné potřebné věci, stará se o běžnou údržbu atd. Jednota jen kontroluje dodržování platných cenových i jiných předpisů."

— Práce si stěžuje na nepříznivý vývoj v nábore pracovních sil pro zemědělství. Do konce června podepsalo smlouvy se zemědělskými závody 20 tisíc mladých lidí, tedy asi 55% plánovaného počtu. Bude-li nábor pokračovat tímto tempem, zůstane prý v zemědělství do roku 1970 necelých 700.000 lidí.

— Pražský rozhlas hlásil 21. 6., že u Domašova v okrese Brno - venkov byla uzavřena státní silnice v úseku 700 m, aby v tom místě mohla být provedena generální oprava silnice. Tato oprava má trvat do 5. září, tj. 11 dnů. Hlasatel uvedl, že

— Neivýšší soud v Praze zrušil rozsudky vynesené v listopadu 1954 nad 16 bývalými politiky a úředníky sociálně demokratické strany. Mezi rehabilitovanými jsou mj.: bývalý státní žalobce František Tržfěcký, býv. čs. delegát u SN v Zenevě F. Hendl, býv. náměstek pražského primátora dr. L. Pičman, sekretáři strany V. Goerner a V. Koubek, dále Z. Kreidl, F. Coupek, Z. Kojecký, Z. Bezděk, V. Pecháč aj.

K tehdejšímu rozsudku napsalo Rudé právo 4. 11. 1954: "Protistátní zločinci doufali, že za pomoci vojenské intervence imperialistických států dosáhnou zvratu v naší zemi a chystali se v této válce proti našemu lidu riá úlohu páte kolony. Konkrétní směrnicí dostávali od uprchlých zrádců. Byly do toho zapleteny i cizí zastupitelské úřady, a obvinění doznali a byli usvědčeni, že je k protistátní činnosti vedla touha po kariéře a moci...."

Nyní se v odůvodnění rehabilitace praví, že žaloby v procesu byly falešné a přednesené důkazy že vyrobila policie...

kdyby se tímto tempem stavěla dálnice, pracovalo by se jen na úseku z Jihlavy do Brna, dlouhém necelých 86 km, asi 23 let.

— V různých závodech a úřadech jsou organizovány protestní schůze proti americké agresí ve Vietnamu.

— Volba "královny krásy", přejmenovaná na volbu "díky roku", byla vzata v ČSSR na milost. Titul "Dívka roku 1966" získala 26. června v Praze ve Stromovce 19letá studentka Dagmar Silvinová.

— V Karvinné vypukla těžká epidemie střevní salmonelozy (úplavice). Do 27. června onemocnělo 2.658 osob, jedno dítě zemřelo. Epidemie vznikla z krému cukrářských výrobků.

— Velvyslancem v Iráku se stal Bedřich Hruška, který vystřídal dr. A. Vaška.

— Adina Mandlová se vrátila k divadlu. Vytvoří jednu z hlavních rolí v musicalu Hello, Dolly, který uvede Hudební divadlo v Praze - Karlině (býv. Varietě).

— Plenární schůze NS schválila státní závěrečný účet za rok 1965, který vykazuje příjmy a výdaje v částkách 121,447,167.000 Kčs.

— Čs. rozhlas vysílá od 4. července denně od 7.55 do 8.05 hod. zpravodajství pro zahraniční turisty a-4er střídavě v ruštině, angličtině, francouzštině a němčině.

— Novým čs. velvyslancem ve V. Británii jmenoval Novotný dr. Miloš Růžka. Dr. Z. Trhlik "byl pověřen jinými úkoly". V Praze se též vyměnili britští velvyslanci: na místo Sira Cecilia Parrotta přišel William Barker.

— Podle plánu mělo být loni dokončeno u průmyslových resortů 246 sta-

veb, ale dokončeno jich bylo jen 117, tj. 47.6%.

— V roce 1965 činily ztráty v zahraničním obchodě z titulu reklamací částku 42.4 mil. Kčs.

— Velvyslancem ve Švýcarsku se stal dr. Pavel Winkler místo dosavadního velvyslance R. Součka.

— Pražská Židovská náboženská obec darovala synagoze J. F. Kennedyho na newyorském letišti osmihranný svícen, tzv. menoru, aby "uctila památku presidenta USA, který byl zastáncem světového míru a rovnosti lidí bez rozdílu rasy a náboženství", píše pražské Svob. slovo z 8. 7.

— V současné době studuje na čs. vysokých školách 3.500 posluchačů z více než 100 států. Asi 2/3 jsou z Asie, Afriky a Latinské Ameriky.

— 200 čs. lékařů podepsalo s úřady rozvojových zemí smlouvu na 2 roky. Nejpočetnější skupiny pracují v Tunisu, Alžírě, Etiopii, Ghaně a Afghánistánu.

— V třineckých železárnách došlo k tragické nehodě, když se vznítla a explodovala prudec výbušná a hořlavá směs při odstřelu - studených násad. Pět lidí bylo popáleno, z nichž střelníkem J. Dušek zranění podlehl.

FEC/H

Hospodářská iednání v Bukurešti

Soudružské obchodování

Po skončení porad politického výboru členských zemí Varšavské smlouvy v Bukurešti začalo dne 7. července tamtéž jednání vedoucích komunistů a představitelů vlády jednotlivých členských států Rady vzájemné hospodářské pomoci. Za Československo se zúčastnili Antonín Novotný, Jozef Lenárt a inž. Otakar Šimůnek, jakož i štafy poradců.

O jednání uveřejňuje Rudé právo (8. 7.) tuto "obsáhlou" zprávu:

"Účastníci konstatovali, že RVHP vykonala velkou práci v souvislosti s koordinací národohospodářských plánů, specializací a kooperací výroby a rozšiřování ekonomických styků mezi členskými zeměmi RVHP na tomto základě. Jednomyslně vyjádřili svou snahu i nadále usilovat o rozvoj vzájemné spolupráce v souladu se zásadami naprosté rovnoprávnosti, respektování svrchovanosti a národních zájmů, vzájemných výhod a soudružské vzájemné pomoci, a tím přispět k dalšímu upevnění jednoty a semknutosti světové socialistické soustavy. Setkání proběhlo v ovzduší bratrského přátelství a naprostého vzájemného pochopení:"

Zprávy z jiných pramenů však uvádějí, že jednání v Bukurešti ne probíhalo v tak bratrském ovzduší, jak tvrdí Rudé právo. Došlo prý k sporům, při nichž se proti dosavadním hospodářským praktikám při vzájemném styku komunistických států postavily nejostřeji nejvěrnější satelité - Československo a Východní Německo tedy státy nejprůmyslověji!. Z rozboru dosavadních hospodářských styků lze si udelet představu o tom, co asi bylo předmětem hlavní diskuse.

Hospodářské rozpory mezi Sovětským svazem a evropskými satelity byly zřejmé už delší dobu - vlastně od chvíle, kdy se národohospodáři komunistických států odvažili ozvat. Ti tvrdí, že hospodářské smlouvy se Sovětským svazem jsou pro jejich státy krajně nevýhodné. Sověty si v nich vymohly vysoké ceny za suroviny a jiné zboží, které od nich musí ostatní státy odebrat, a naopak stanoví nedostačné ceny za zboží, které dostává Sovětský svaz jako protihodnotu. V posledních letech sice došlo k určitým cenovým vyrovnáním, ale ta jsou stále pokládána za nedostatečná.

V případě Československa se uvádí, že např. za surovou naftu dostane Sovětský svaz podle uzavřených smluv stále ještě od "bratrského" Československa téměř dvakrát tolik, než mu zaplatí za tutéž naftu; třeba kapitalistická Itálie. Podobně je tomu : se železnou rudou, fosfátem, bavlnou, některým druhu dřeva atd.

Rusové se brání poukazem na to, že dostává jí náhradou za cenné suroviny průmyslové výrobky, které jsou příliš často špatné kvality, tak- že celý vzájemný obchod je nevýhodný pro ně (Budou prý nuceni cen)

za suroviny dále zvýšit.

Tvrdí též, že Sovětský svaz musí věnovat značné investice k rozšíření některých hospodářských oborů jen proto, aby mohl zaručit nerušenou "dodávku určitých surovin a polotovarů evropským komunistickým státům, ačkoli by ty investice potřeboval pro jiné obory, které jsou pro SSSR důležitější. V tomto bodu přicházejí s "kapitalistickým" řešením: jednotlivé členské země Rady vzájemné hospodářské pomoci by prý měly investovat větší kapitál do sovětských podniků, které je zásobují určitým zbožím. Protože však mají všechny komunistické státy značný nedostatek investičního kapitálu pro domácí potřebu, setkal se i tento požadavek s malým porozuměním.

Vývoj vzájemného obchodování komunistických států v příštích měsících by měl být zvlášť zajímavý. Budou-li Rusové trvat na svých požadavcích, musí si dále odcizit československé ekonomie. Protože pak i politický vliv hospodářských vedoucích má zvláště po plném zavedení "nového modelu" sílit, může přinést řešení tohoto problému velké bolení hlavy vedoucím od Prašné brány. -sv-

Případ V. Veselého

List čs. armády Obrana lidu píše ve svém čísle z 2. července:

"Vladimír Veselý, bývalý zahraniční dopisovatel Čs. rozhlasu v NSR, později redaktor ČTK a od r. 1956 velmi populární zahraničně politický komentátor Čs. televise, byl v roce 1957 zatčen a odsouzen pro špionáž proti Československu. O jeho spolupráci s CIA pojednává mj. připravovaná publikace O. Muellera a G. Guta "Dirigent zákulisí", která vyjde v edici MAGNET ještě v letošním roce..."

Redakce listu zároveň oznamuje, že začíná dnešním číslem otiskovat na pokračování upravenou verzi publikace.

Zdá se, že oním "dirigentem zákulisí" je plukovník CIA Charles Katek, který navázal podle první části publikace styky s Veselým ihned, jakmile přijel do Frankfurtu n. M. Způsob, jakým prý se tak stalo, je vylíčen dosti nepravděpodobně. V závěru se tvrdí, že Katek chystal pro Veselého "překvapení" ve formě setkání s

bývalým ministrem výživy, "pravcovým sociálním demokratem" Václavem Majerem. Ten se prý obrátil na Veselého jako na člena strany a požádal ho o pomoc. Chtěl prý na něm zápůjčku těmito slovy:

"Proč jsem však přišel. Jsem momentálně bez prostředků. Snad mi můžete zapůjčit nebo opatřit dolary. Nemusí to být pro vás nevýhodná investice. Kdoví, co bude dál?"

Veselý prý uvazoval o tom, že by mohl přijít jiný únor a že se Majer může ještě někdy vrátit. Nabídl mu proto půjčku 300 až 400 dolarů. Majer prý prohlásil: "V dané situaci vám budu vděčný i za tuto částku".

Odjeli pak do banky, kde Veselý vybral hotovost a odevzdal jí Majerovi. Potom odvezl Majera před "Parkhotel", kde byl očekáván dřívějším redaktorem Práva lidu emigrantem Otou Gráfem. Veselý se prý divil, že Majer je v Německu u Američanů bez prostředků a přinesl mu na jeho žádost ještě americké cigarety.

Prvotřídní

DÁMSKÁ KREJČOVÁ

J. MYDLAKOVÁ

Flat 1, 3 Chambers St., East Brunswick, Vic.

šije dle nejnovější módy
za výhodných-podmínek

Návštěvy denně po 6. hod. večer a o víkendu

Informace obdržíte telef. v HD (42-5980)

ZLOBÍ VÁS OČI?

Bolí Vás hlava?

Noste brýle od OPTAI

OPTO

rCapitol House, 109 Swanston St.

MELBOURNE (vedle kina Capitol)
8. poschodí Telefon 63-2231DODÁME LÉKY VŠECH DRUHŮ
Vaším příbuzným i bez lékařského předpisu,
v nutných případech telegraficky

ČSSR v přímé reci

RUŠÍ SE VNITŘNÍ STRÁŽ JAKO VOJSKOVÁ SLOŽKA

Dnem 1. července se ruší Vnitřní stráž jako vojsková složka. Od založení v roce 1952 bylo hlavním posláním Vnitřní stráže střežit objekty zvláštní důležitosti. V závislosti na změnách ve vývoji naší společnosti byl dosavadní způsob střežení objektů zvláštní důležitosti přehodnocen a byla přijata opatření k hospodárnějšímu využití sil a prostředků. Některé objekty byly ze střežení vojskovými silami zcela vypuštěny, zvláště důležité objekty zůstávají střeženy jednotkami Čs. lidové armády.

Rudé právo, 1. července 1966

NEÚSPĚŠNÝ CHOV KOROPTVÍ

Smutnou skutečností posledních let je obrovský pokles stavu koroptví na celém území ČSSR. V roce 1935 jsme jich měli 6-7 milionů, v letošním kmenovém stavu je jich pouze 628.000. V čem jsou příčiny neutěšené situace? V celkové změně prostředí, kde působí komplex nepříznivých vlivů: sloučením drobných pozemků vznikly rozsáhlé lány a koroptve ztratily přirozené úkryty. Velké škody na vejcích i hnízdicích slepičkách způsobuje mechanizace zemědělských prací, hlavně moderní rychlé stroje, kosení pícnin traktory a noční práce na poli. Stejným zlem je používání toxických chemikálií v zemědělství... Koroptve jsou u nás už několik let celoročně chráněny, to ovšem nestačí k jejich přirozené ochraně... Myslivecká sdružení se zabývají odchovem, koroptví v drobném (pod slepicí) z vysečených vajec... Letos se začíná s farmářským velkochovem v Hrušovanech. Získaných zkušeností se použije u dalších deseti velkochovů, které postupně zřídíme, abychom dosáhli kapacity 120.000 násadových vajec.

Lidová demokracie, 18. června 1966

ÚSPĚŠNÝ LOV LOVCŮ

Ve srovnání s rokem 1960 je devizový přínos od zahraničních lovců divokých kachen, bažantů, vysoké i černé zvěře již pětinašobně větší... Je od lovců mnohonásobně vyšší než od běžných turistů...

Rudé právo, 6. července 1966

ČEDOK VŠE ZAŘÍDÍ

Protože vím, že v Karlových Varech bývá v létě dost plno, začal jsem shánět nocleh napřed. Měl jsem jet 6. července. Tak jsem 28. května napsal hotelu Central, zda by u nich nebyl volný pokoj. Celkem obratem, 2. června mi soudruzi odpověděli, že jejich hotel je smluvně zadán cestovní kanceláří a že tudíž nemají možnost vyřizovat objednávku přímo, že proto můj dopis posílají se svou intervencí cestovní kanceláří Čedok v Karlových Varech... Čekal jsem tedy, že mi karlovarský Čedok odpoví co a jak... Protože však žádná odpověď nepřicházela, napsal jsem Čedoku 18. června doporučený dopis. A zase nic. Když se nástupní termín neodvolatelně blížil, zauřoval jsem svou žádost znovu, tentokrát doporučeně a spešně 28. června. Zdá se, že to probudilo i zamyšlené pracovníky karlovarského Čedoku, protože mi obratem obyčejným dopisem došlým 1. července sdělili, že ubytování není možné, neboť všechno je obsazeno.

Jan Kliment, Kulturní tvorba, 7. července 1966

NOVÝ TYP NÁKLADNÍ LODI NA DUNAJI

Ve Slovenských loděnicích v Komárně pokřtili a spustili na vodu 7. července slavnostně loď - prototyp dunajské nákladní lodi. Je určena pro Čs. plavební dopravu a dostala název "Váh". Má nosnost 2.000 tun, projekt vypracovali ve Slovenských loděnicích. Je dlouhá 101,5 m, široká 14,18 m, vysoká 8,4 m. Největší ponor má 2,4 m. Zásoby paliva zabezpečují plavbu na 290 hodin při rychlosti 18,5 km/hod. Svými parametry a vybavením bude dunajská nákladní loď "Váh" patřit k nejmodernějším plavidlům na Dunaji.

Pravda, 8. července 1963

ČESKOSLOVENSKO 1985

Podle projekce obyvatelstva a domácností vypracované na základě matematicko-statistických metod

Po stopách čs. krajanů v Americe

PAVEL BERKA

Američtí krajané se už nyní připravují na oslavy 50. výročí založení Republiky československé, na které budeme vzpomínat za 2 roky. Jedna z jejich akcí je skutečně pozoruhodná: bude vydána Pamětní kronika - velká, vkusně upravená kniha s jedinečným obsahem. Budou v ní krátké životopisy tisíců československých rodin, roztroušených po celé Americe. Má to být kronika v pravém slova smyslu, jakýsi přehled tří století vývoje československé větve ve Spojených státech - od příjezdu Augustina Heřmana v polovině sedmáctého století až po nejnovější vlnu našich přistěhovalců.

rametni kronika nebude však obsahovat jen životopisy a zajímavé črty ze života významných jednotlivců, kteří dosáhli vrcholných postavení v americkém životě. Budou to i krátké úryvky ze života prostých krajanů, v nichž bude zachycen mohutný proud české a slovenské emigrace a tím vlastně také historie krajanské Ameriky. Pamětní kroniku vydá Československá národní rada americká.

Jinou, byť podobnou akci připravuje Československá společnost pro vědu a umění v New Yorku. Chce uspořádat výstavu historicky cenných tisků české a slovenské emigrace - a to u příležitosti třetího sjezdu Společnosti, který se bude konat na newyorské Kolumbijské univerzitě počátkem září letošního roku. Výstava má ukázat, co naši lidé za hranicemi vykonali a jak přispěli ke kulturnímu a hospodářskému rozvoji zemí, ve kterých našli svůj nový domov.

Ve sbírce tohoto historicky cenného materi-

PŘEDPLATNĚ ?

bude mít ČSSR koncem roku 1985 celkem 16,1 mil. obyvatelů. Výsledky projekcí upozorňují na některé závažné okolnosti, které ovlivní vývoj celé společnosti. Obyvatelstvo ČSSR poroste průměrně ročně o 7 promile, ještě pomaleji poroste obyvatelstvo v produkčním věku. Téměř nepřetržitě se bude zvyšovat počet obyvatel ve vyšším věku. Do roku 1985 se vymění téměř celá generace, takže pak bude u nás žít již 60% obyvatel narozených po druhé světové válce. - Koncentrace obyvatelstva ve městech a větších obcích dále poroste. Tím se zvýší nároky na bytovou výstavbu, občanskou vybavenost, zabezpečení zdrojů vody a budování kanalizačních a komunikačních sítí. Pomalý růst obyvatelstva v produkčním věku zesiluje nutnost stupňovat využívání vědeckých a technických poznatků ve všech odvětvích...

Rudé právo, 9. července 1966

V TÁBOŘE SE PROPADLA ULICE

Koncem loňského roku byla ve středu Tábora zavřena pro havarijní situaci silnice pro dopravu ve směru Týn n. Vit. a Bechyně. Na objízdku dopláci měsíčně ČSAD 800.000 Kčs. Doprava na starobylé Žižkovo náměstí v Táboře byla v té době vedena Krakovskou ulicí, která se 23. června vzhledem k neúměrnému zatížení propadla na některých místech až o 2,5 metru. Nyní zbývá pro zásobování historického jádra města jen úzká Pražská ulice, která ale dopravní zatížení snese jen asi 3 měsíce. Navíc je třeba řídit dopravu Pražskou ulicí jednosměrně pomocí světel. Střed Tábora je tedy vlastně odříznut od zásobování a tuto kritickou situaci je nutno neodkladně řešit.

Lidová demokracie, 24. června 1966

Moravští bratři. Jde zejména o modlitební knihy a církevní písně, které měly značný vliv na vývoj, vlastně na počátky americké hudby.

Dokumentace z 19. století české a slovenské emigrace bude mimo jiné obsahovat reprodukci prvních českých novin na půdě Spojených států z roku 1860, které se jmenovaly Slowan Amerikánský, a prvního slovenského časopisu z roku 1886, Amerikansko-Szlovenszkych Novin.

Na výstavě Společnosti pro vědu a umění budou přirozeně také politické a historické dokumenty našeho století - například dopisy Tomáše G. Masaryka prezidentu Wilsonovi, reprodukce Pittsburghské dohody a Prohlášení československé nezávislosti, které vydala prozatímní československá vláda v roce 1918. RFE

Technologické novinky

Soukromé americké průmyslové podniky věnují na výzkum a vývoj šest a půl miliardy dolarů ročně a další miliardy věnuje vláda. To je jistě jeden z hlavních důvodů, proč je americká technologie tak na výši. A díky vyvinutému marketingu a tomu, čemu se v Československu říká hmotná zainteresovanost, se většina nových technologických vymožeností rychle dostane do volného prodeje. Uvedu několik příkladů.

Firma Deere prodává kombajn na sklizení sena, kterým se seno už nelisuje do velkých balíků, nýbrž do malých kostek. Každá kostka je tak veliká, aby byla jedním soustem pro kus hovzího dobytka. Lisování kostek je levnější než lisování balíků, a krmení

pak vyžaduje méně práce. Nový kombajn vyrobí hned na poli pět tun sených kostek za hodinu.

Firma Dupont, v jejichž laboratořích se zrodil nylon, umělá kůže corfam a jiné umělé látky, dala na trh něco podobného celofánu, který před lety také vynalezla. Nová plastická látka se jmenuje kapton a vyznačuje se tím, že nemění své fyzické, elektrické a mechanické vlastnosti v teplem rozpětí takřka od absolutní nuly do 400 stupňů celsia - čili ze prakticky ani nemrzne, ani nehoří. Zatím se používá v kosmických lodích a přístrojích, které jsou vypouštěny do vesmíru, kde jsou velké teplotné rozdíly.

Firma Polaroid dala na trh novou kameru, která vyfotografuje - v barvách - obličej osoby a současně kartičku s její-

mi osobními údaji, a pak celou tuto legitimaci vlepí do průhledného plastiku.

Firma U. S. Steel zná proces, při kterém se ve vakuu usazuje na ocelový plech pára z hliníku. Tento nerezavějící laminát ocele a hliníku se používá pro výrobu konzerv.

Firma General Foods přišla na to, jak náhle zmrzlat a vysušit potraviny, aniž ztratí svou chuť a dobrý vzhled - a ovšem výživné látky. Už to provádí s masem, banány, borůvkami, zmrzlinou a dokonce i s čajem. K takto konzervovaným potravinám stačí přidat vodu a vrátí se do původního stavu.

Společnost Armstrong Rubber vyrábí ve spolupráci s firmou Owens-Corning pneumatiky, v jejichž gumě jsou uložena vlákna skla. Tyto pneumatiky prý vydrží dvakrát tolik než normální.

Hanus Hejný,
New York/RFE

POJIŠTĚNÍ

domů, bytů, podniků,
Wor. Compensation.
aut. povinné ručení
ŽIVOTNÍ
úrazové a nemocenské
odborně provede
R. C. KÜGLER
(Melb.) 95-2421

Ursula von Kardorff: Deník zlého snu (Diary of a Nightmare), Londýn 1965

Berlínský deník 1942-1945

Ursula von Kardorff byla v letech 1942 - 1945 zaměstnána jako žurnalistka v berlínském deníku Deutsche Allgerm;ine Zeitung. Její soukromý deník byl sestaven z korespondence, útržků reportáží a chvatných poznámek někdy v roce 1946. Snad proto jsou její pozorování a soudy překvapivě čerstvé a překvapivě naivní. Ursula von Kardorff je určitě příslušnice onoho "lepšího", "druhého" Německa, než které jsme poznali na vlastních zádech. V jejích záznamech defilují příslušníci staré aristokracie, kteří nikdy neuznali Hitlera (ale uznali jeho úspěchy v mezinárodní politice), mladí umělci, kteří dělali to, čemu Fuehrer říkal "zvrhlé umění", pruští důstojníci, jimž se hnusila řezničina na východní frontě, aniž by přitom zapomínali na svoji "heldische Treue" (i když o ni občas zapochybovali), synkové z bohatých rodin, kteří číhali v Hitlerovy a jeho gauleiterech pouhé parvenu, a, mezi jinými, také zcela zpochybněný a rozhořčený protinacisté.

Její "Deník zlého snu" není rozhodně obhajoba. Ukazuje však velmi názorně, že ona "lepší" část Německa postrádala jak myšlenky tak organizaci. Ursula von Kardorff ani nehájí ani neřeší nic z toho, co se stalo v Německu v posledních letech války (ani ne to, co se stalo po válce). Její deník je úspěšně vysvědčení mladé, vzdělané a nacionalisticky založené ženy, jejíž úsudek podléhá loktu kaistry, ke které náleží.

Číst její útržky z deníku snad nejlépe pomůže porozumět tomu, proč revolucionáři 20. července 1944 tak škaredě selhali.

Naše Ursula byla protestantsky vychovaná dívka, která se obrátila ke katolicismu z důvodů, které nijak blíže nevysvětluje než tím, že protestantské bohoslužby vrcholí kázáním.

"Poslouchala jsem nesmírně nudné kázání a záviděla jsem katolíkům, pro něž kázání není vyvrcholením bohoslužby", praví v jednom zápise.

Stejně tak typicky zmatené jsou její úvahy o osudu Německa. Wag-

nerovský mythus obestínal i tak pozdní pastorky devatenáctého století, že teprve v roce 1938, v době židovských pogromů, se "začala zajímat o politiku". Jakoby Wagner nebyl zosobněním prusašské politiky po předchozích padesát let.

Fraulein von Kardorff sdílela přirozeně osud všech žen, kterým odešli muži do války. Ten její měl štěstí. Dostal se do zajetí do Anglie.

Její bratři zahynuli na německých frontách, její rodina byla rozbita. Nikdo z rodiny nevěřil slibům Goebbelsova ministerstva. V jejím kruhu přátel bylo dost těch,

kterí se podíleli na spiknutí proti Hitlerovi: Staffenbergův pobočník von Haefen, von Schulenburg, bratranec bývalého německého vyslance v Moskvě, von Hassell, designovaný ministr zahraničí pohitlerovské vlády, jeho syn, který se dostal na totéž místo mnoho let po válce.

Ursuliny paměti čtete však nejenom proto, že v nich najdete mnoho zajímavých postav předválečného a válečného Německa, ale hlavně pro její ženské postřehy, intuitivní postřehy. Jak např. tento o návštěvě Prahy 15. května 1944:

"Te to neuvěřitelné

město. Přečasně, ale přes všechnu krásu jejího baroka unavenější než Drážďany nebo Wuerzburg. Je tu podivné ovzduší . . .

Lidé jsou velmi zdvořilí, ale nemohu se ubránit pocitu, že by povraždili každého Němce, kdyby mohli. . . Po zavraždění Heydricha přišel nezakrytý nacistický teror.

Gretl Bubna (zřejmě z rodiny protektorátního ministra Mikuláše z Bubna a Litic - pr.) nám vyprávěla, že jména popravených byla veřejně ohlašována z tlampačů, a že seznamy byly přerušovány vojenskou hudbou. Ta hudba byla nejhorší. . .

Stejně živě líčí, jak mladý Kinský s hraběnkou (nebo komtesou - pr.) Golloredovu se jí přiznal, že se chce vyhnout rodinnému paláci, protože je tam kancelář gestapa.

A hned na to typicky ženské a přiléhavé pozorování:

"Když jsme šli přes Karlův most na Hrad, potkali jsme oddíl Svazu německých dívek. Vypadaly zavalité, krátko-

SVĚTLO SOUMRAKU

FRANTIŠEK NECHVÁTAL

Země zná tajemství a střásá jejich pel tam, kde se tetelí ubohá duše v nás. Já jenom na chvíli jsem po té zemi šel a v snách jsem vrávorat, opilý mořem krás.

Jaký to šilenec jí k svatbě roucho tkal, že září pod" šatem panenský její prs? Už dávno v mysli mé smích okoral, pod sluncem polárním skřivan mých písní zmrz.

Vábí mne do dálky očima jako len a prchá přede mnou s plachostí štíhlých srn, až budu životem dočista znetvořen, ona mi ustele pod voňavý svůj drn.

Ona mi ustele na jabloňový sad, kam všečen světa ruch jen zřídka doletí, opilý mořem krás, přestanu vrávorat, schoulen jí pod srdcem, vydám se k podsvětí.

V děravých očích mých utone světlo hvězd a budu věky spát na starém návrší, zdíven, že vyraší z úst jara ratolest, když slunce vysvitne a rosou zaprší.

Opravdová kalvárie pro dámy nastala po 20. červenci 44, kdy Stauffenbergův atentát selhal vinou okolností a vážavostí důstojníků v Berlíně. (Pokračování na str. 6)

POZDNÍ PŘIZNÁNÍ

Jiřina zacpalová

Stačí, abych lidem prozradila místo svého narození a dozvím se o nich víc než psycholog ze sta odpovědí na jeho otázky. Ti, kteří propadli materialismu a hodnotí život podlé obsahů hrnců a šatníků; zamlaskají:

"Jéje, Olomouc. Nebylo nad olomoucké tvarůžky s púllitrem piva a chleba s máslem k tomu. Jídlo levně a výživně, že ano? Jen nožem a vidličkou se na ně nesmělo, kdepak, to se všechna krása pokazila."

Občané uvědomějí, dbali zákonů a povinností, vypnou prsa, zatáhnou převislá břicha a zahřmí:

"Tož Olomouc, na tu se moc dobře pamatuji, vždyť jsem tam vojákoval. Jakkap se jenom jmenovala ta kasárna, víte na tom malém náměstí, hned vedle kostela. A těch Hanaček co jsem se navodil po starých šancích. Takové široké, pěkně zaoblené." Nikdy nevim, myslí-li Hanačky či šance.

A dobří vlastenci, dnes zapadlí v australské divočině, nadevše milující dalekou domovinu, se zahledí zarosenýma očima do dalek a zašeptají:

"Bože, slavná Olomouc, požehnaná Morava, jaké ušlechtilé lidi rodila ta země!-Kdyby byli bývali Moravané v čele, nikdy to s námi nemuselo takhle dopadnout."

Právě ta poslední skupina mně kdysi vnukla myšlenku. Bylo to už dávno, tehdy jsem ještě byla exilovým mládětkem a myslila jsem si, že je mou povinností něco udělat, dokázat, čím bychom obohatili své vyhananství. -Myšlenka byla dobrá, krásná, ale přišly děti, jiné starosti a myšlenka zapadla ve víru obyčejného života.

Až tuhle jsem na dně bedny, v níž chovám exilové reliquie - plechovičku od zubního prášku, darovaného-Irem, spodní prádlo, věnované australskou vládou ha přivítanou do Bonegilly apod. - našla zaprášený papír. Odfoukla jsem prach a odkryla hlavičku: "Stanovy Spolku upřímný Moravan."

Foukala jsem dál a odkrývala, že to mělo být sdru-

žení spojující všechny právověrné Moravany, žijící v Austrálii, kteří mohou prokázat, že se na Moravě narodili nebo tam byli aspoň příslušní. Členství osob jiného původu, zvláště pak Pražáků, není vítáno. Sdružení má vyvíjet činnost směřující k obnově samostatnosti Moravy a k zachování starých zvyků a jazyka. Schůze se budou konat vždy, když se sejde dostatečný počet členů. Jednací jazyk - hanáčtina. Zde byl připsán otazník s poznámkou, že by se pak asi nikdy nic nedojednalo. Horáčtina - nelibozvučná. Dialekt slovácký - bylo by nutně časté větrání, aby se ochladily mnohé horké hlavy.

Ke konci papíru jsem našla jména osob navržených na různé funkce. Vlastně to nebyla jména, jen zkratky, a zprvu jsem si už nemohla za nic vzpomenout, koho představovaly. Předseda P., jednatelka M., pokladník K.

Pokud se pamatuji, konalo sdružení jednu jedinou schůzi. Sešlo se nás asi tučet, povídalo se, trochu se pilo, zpívalo o Tovačovském zámku, o peřině, co má čtyři rožky, pak do toho přišla Marina od Hodonína, ale když kdosi zanotoval něco o Vlčnovských chlapečích, jedoucích od vody, nemohla jsem to už vydržet.

"To je nesmysl, ve Vlčnově nikdy žádná voda nebyla, já to tam dobře znám. Jedna napolo vyschlá kaluž se táhla dědinou a čvachtaly se v ní husy. Povinně jsem musela -ve Vlčnově trávit 14 dnů z každých prázdnin. Představte si to utrpení dítěte, být o prázdninách v místě, kde není trochu vody, a kousek lesa. Zato jsem se musela každou neděli navléct do kroje, procházet se před kostelem a co by "rodilá" Vlčnovjanka napalovat folkloruchtivé hosty z Luhačovic. Pokud vim, jezdili vlčnovští šohaji jen na Jízdu králů. Dědina se z toho měla dobře a Úprka o tom namaloval pár hezkých obrázků."

"Tak kde se, hrome, zpívalo o mládencích za vodou?", vpadl mi do toho povídání někdo.

"To byli rožnovští, ne vlčnovští."

"Ale co tě vede. V Rožnově se zpívalo o hodinách."

"Tož, tož, přátelé, na tom přece nezáleží", ozval se pan profesor. "Vychutnejme krásu řeči, to bohatství lidové poezie, vraťme se vzpomínkami do

širých požehnaných lánů Hané, břízami se bělajících svahů Bezkyd. Bože, proč jen, proč jsme se nepřidrželi dědictví Svatoplukova?"

"A to zase ne, pane profesore. To bychom si bývali dali. On ten Sváťa každému vykládal, že má strýce v Texasu a co všechno podědí, a nakonec se ukázalo, že mu stréc odkázal prostrílený klobouk. Kdepak, z toho dědictví bychom bývali nic neměli."

Roztrásla se bradička páně profesorova a proto jsem honem zasáhla:

"Ale pan profesor myslel knížete Svatopluka z Velkomoravské říše."

"No, četla jsem nedávno, že tam dělají teď moc vykopávek. Tak jsem si řekla, mít tak nějakou tu Venuší nebo kousek talířku do vitríny, to by se cenilo. Australani jsou jako diví po téhle antikvariáttech", pověděla rozšafně jedna paní.

To všechno se mi teď vybavilo nějak v paměti, a nakonec i jména. Předsedou jsme tehdy chtěli udělat nějakého Prokopa. Nebyl by však měl tu funkci dlouho, protože zmizel hned při první amnestii a pak nás, Moravany, na Moravě pěkně zotudil. Jako jednatelku jsme měli na mysli Markétu. Dovedla dobře jednat, že za několik měsíců nemluvila s nikým z uprchlíků.

A pokladník K. - to mohl být ten Kryšpín. Jak nám všem tehdy imponoval. Zatímco my se učili počítat se šilinky, házel stovkami, pohyboval se od samého začátku ve vysokých finančních krucích, samé akcie, samá bursa. "Uložím vám ten fond pěkně na vysoko", sliboval. Po čase jsme četli, že ho policie chytila až v Singapuru s nějakými fondy, našťástí ne s našimi, protože z nás nikdo žádné příspěvky nikdy neplatil.

Složila jsem papír do šátečku, a jak už za podobných situací bývá, hořící krb byl po ruce. Trochu jsem se styděla, když jsem papír házela do ohně - asi jako když nevěrná žena páli listy milence, kterého to už omrzelo. V zamyšlení, nejspíše jsem pak pozorovala, jak plameny nadmuly papír do Sedavého baldachýnu a ten se sesul do černavých lupenů. Zdálo se mi, že se přitom sesouvá i australská pomoc k obnově Říše velkomoravské.

Dopis hudebnímu kritikovi

JIRÍ BRDEČKA

(Dokončení)

Hle — opět přede mnou ožívají ty jímavé Pohledské Dvořáky, opět skotačím za nádherného májového jitra v rodinné vilce svých rodičů. Sluneční paprsek dopadá na vázu z českého skla, váza jiskří, váza svítí, naplněna jsou kolínskou vodou, v níž se šplouchají čínští kapříci. Kolínská ve váze, rybky v kolínské jsou mým dílem. Vždyť jsem ještě dítě! Pak se bavím, pohlížeje hranolem islandského vápence dvojlomého na pruskou modř oblohu, která vytváří skvělé pozadí pro monumentální panoráma Pohledských Dvořáků. Hranol, jsa dvojlomý, ukazuje vše dvakrát, pročť mám před sebou Pohledské Pohledské Dvořáky Dvořáky nebo také Ppoohhllleeddsskkkéé Ddvvoorřáákky. Proto vidím i dva pastuchy, ženoucí dvěma "francouzskými parky dva parky yorkshirských vepřů a vytrubující na dva anglické rohy dvě duetta ze dvou Messinských nevěst. Učiněná to Arkádie (dvojitá!). Nato se vbatolím do ložnice, zařízení sice tuzemským nábytkem, nicméně z kanadské brízy. Pod holandským lustrem stojí francouzská postel, pod francouzskou postelí leží perský koberec, na perském koberci sedí kašmírový župan, v kašmírovém županu vězí můj okrouhlickodvořáček-otec, bývalý italský legionář, snídá anglickou snídani, a jsa zručným hodinářem, spravuje norimberská vejce, polykaje přitom vejce ruská, která však norimberským vejcem rozhodně nejsou podobná jak vejce vejci. Bum! Bum! Co to? Ale nic! To jen za španělskou stěnou buší strýc Vlach — penzionovaný převor maltézských rytířů — buší tedy na turecký buben a učí tančit skotského teriéra s angorskou kočkou argentinské tango. Býval to kdysi učiněný gaskoňský kadet, ten dobrý strýc Vlach: Pil jak Dán, a pokud nepil, proháněl arabského hřebce — absolventa španělské školy —, na hlavě panamský klobouk, pod římským nosem francouzský knírek, havana mezi zuby. Bohužel časem zdivočel. Teď nejraději navštěvuje výroční trhy, podivuje se tam siamským dvojčatům, dovádí na amerických houpačkách, mlsá turecký med a taliány s kremžskou hořčicí nebo bělobou. Někdy, zahalen v skotský pléd a opřen o španihelku, pozoruje zadumaně zedníky míchající maltu, která mu připomíná jeho nilovaný rád. V tomto okamžiku však se pokouší zahrát na turecký buben arii z Lazebníka sevillského, a když neuspěje, zkouší to s havajskou flétnou. Jenže tatíčka, spravujícího teď švýcarské hodinky, znervozňuje jak turecký, tak havajský nástroj. Proto uchopí francouzský klíč a s klidem Angličana klepne pana Vlacha po hlavě. Strýček okamžitě ztichne. Poté otec, hodlaje se věnovat pokusům, nabíjí leydenskou láhev, když tu si povšimne, kterak častují našeho novofoundlandského psa pardubickým perníkem. I propukne v hurónský řev, čímž přivolá matinku, vzdělanou dámu, vychovanou v řádu Anglických panen. — Tohle jsou mi ale balkánské poměry! — lomozí otec. — Novofoundlandský pes baští pardubický perník! Ještě mu dávejte žrát uherák, zakusovat indiánky a chlastat francouzský koňak! Ba, ba, matko! Setrnost, to je pro tebe španělská vesnice! — Na to matinka teskně: '— Co řveš jak Hottentot, ty Tataře! Jdi si do Tramtárie s takovými žvásty! Já škudlím jako. Škot a ty si žiješ jak turecký paša! Kdo vyhodil moře peněz za rozbitý ruský kulečník slepený arabskou gumou a benátské zrcadlo tmelené kanadským balzámem? — Otec mlčí, nicméně vře jako Etna, náhle vyskočí, nabije mě rukou a leydenskou láhev elektrinou. — Uklidní se teprve, když si zacvičí na švédských lavičkách, pádluje na švédském kajaku, přeloží do švédštiny Švédskou zápalku a nakonec slupne několik švédských mís. A zatím už více zmíněný pastucha, v mládí trpící anglickou nemocí, hraje na anglickém trávníku na anglický roh anglickou hymnu. Inu, esperantista! Jak vidíte, vážený kritikovi, i dětství v takových Pohledských Dvořáčkách může být vydáno napospas mezinárodním vlivům. Ale to ještě jich nebyl konec!

Nuže, pokračujme: Čas utíká a já odjíždím varšavským expremem do Prahy na studie. Český lev právě rozbil rakousko-uherské okovy a kosmopoli-

Zařizujete-li byt nebo dům, porad'te se s námi!

Jsmo výhradními reprezentanty pro senzační dekorační materiál"

FIBREGLASS

DODÁME VÝHODNĚ VŠE POTŘEBNÉ z místního i dovezeného materiálu

(Exptóite Jfuntóijngá Co. Utí

1 a Carters Ave., Toorak Village, Vic.

Telefon 24-2044

Porada i rozpočet jsou nezávazné a zdarma

tismus vyrostl jako houba po dešti. Naše zlatá matička — toť učiněná babylónská věž! Invaze amerického jazzu, orchestry hrají Indianolu, Valencii, Constantinople, tančí se florída, boston, charleston, java, já vášnivě zbožňuji čišnici z baru Orient, údajně pocházející z Valašských Klobúk. Poznali jsme se na benátské noci, bylo zima jako v Sibírii, a snad proto jsme nešli druhý den do kina Sibiř, volíce raději bio Amerika na Perštýně, kde dávali Indický hrob. V loži .byla egyptská tma, a zatímco se vídeňské piano rozpadalo pod úderý ruského emigranta — hrál Na perském trhu — utkali jsme se v milostném řeckořímském zápase, spalování řeckým ohněm vášně. Proto jsme se o přestávce s chutí zchlادili esky-mem. Po představení jsem vyrazil, rudý jako koule eidamu, pod jednou paží římské právo, pod druhou valaškoklobúckou rodačku, a hupky s ní do hotelu Miramare! Vidím dodnes v damaškových peřinách tu děvuchu z Beskyd, ondulaci jak Papuán, egyptku mezi zuby, jak pobzukuje vyzývavě: Rožnovské hodiny smutně bijú. Co následovalo potom? Římské orgie! Jošivara! Báje má z Tahiti! Ale — řečeno veršem Verlainovým — die schoene Tage von Aranjuez sind schon vorbei! — Tak a nejinak jsem povzdechl, když jsem jednoho dne uznamenal, že má valaškoklobúcká milenká nenávratně zmizela a s ní i můj oblek z anglické látky, finský nůž, šachová učebnice indické obrany a kornout burských oříšků.

Nu, co tomu říkáte, vážený pane? Je přece nepochybné, že tak. zběsilá průtrž mezinárodnosti by pronikla i hroší kůži. Jak jí tedy mohlo vzdorovat žízňivě otevřené nitro pohledskodvořáckého studenta? Než i sama Hudba vstoupila do mého života pod praporem, jehož barvy nebyly zrovna nejnárodnější.

Krátce po svém Waterloo onemocněl jsem španělskou chřipkou, ale bytná mi nedala zahynouti, prolévajíc mne konvicemi ruského čaje s jamajským rumem. Ta dobrá paní Němcová — ač Moravanka, byla členkou České filharmonie! — chtěla, abych zapomněl na zrádnou Valašku, i uchopila své kremonky a počala hrati houslové výtahy z Finlandie, Uherké rapsodie, Harolda v Itálii a Vzpomínku na Zbiroh. Ty božské melodie, doprovázeny kukačkou ze starých švarcvaldek, probudily ve mně lásku k hudbě. Okamžitě jsem pověsil na hřebík mezinárodní právo a mumlaje: — Čechy, konzervatoř Evropy! — vstoupil jsem na konzervatoř, kde jsem již během prvního ročníku ohromil své učitele překladem Bachovy Francouzské svity č. 5 G dur do angličtiny a Anglické svity č. 5 e moll do francouzštiny. Ještě za doby studií složil jsem také operu Posvěcení v Hudlicích, svěží dílko, nicméně nikoli bez vlivu Němé z Portici, Lucie z Lammermooru, Postilion a Lonjumeau, Kalifa z Bagdádu a Karla Hašlera z Prahy.

Končím svou konfesi, vážený kritikovi. Neomlouvám se, jen vysvětluji, proč jsem takový, jaký jsem. Jestliže však připojuji následující informaci, činím tak proto, abych Vám demonstroval rozhodnutí napájetí nadále svou inspiraci z nevyčerpatelného prsu domoviny: příznivně studuji pšovanský odzemek a hodlám navštívit letošní Strážnicu.

S projevem úcty Váš Igor Stravinský

P. S. V zahraničí prý působí stejnojmenný hudební skladatel. Poněvadž není vyloučeno, že by se pokusil těžiti z této frapantní shody, požádal jsem jej, aby si změnil jméno. Znáte mě dílo a jistě tedy chápete, že Igor Štravinský může být jen jeden. I. S. Literární noviny

Plánujete cestu do zámoří nebo máte v úmyslu pozvat své příbuzné na návštěvu? Obrat'te se s důvěrou na

ODRA TRAVEL SERVICE

27-29 Elizabeth St., Melbourne, C. 1
Telefon 62-2908

Poradíme vám, opatříme cestovní doklady a zprostředkujeme bezplatně cestu lodí nebo letadlem - kankoli. Za hotové nebo na splátky. Pošleme za vás kankoli též balíčky nebo peníze Mluvíme česky

BERLÍNSKÝ DENÍK

(Pokračování se str. 5) jmenovaná přítelkyně

Od toho okamžiku autorky, jež byla milenkou Haralda Schulze-kou deníku, která orgánem Boysena (popraven za války nacisty, protože jednak představoval předválečné německé gestapem a má na krku oprátku dnes a denně. Od 20. července-1944 je Ursula von Kardorff na téže úrovni jako nespočetelné ženy v okupovaných zemích, které pomáhaly svým mužským v kriminálech, jak mohly.

Rok 1945 se vyrovnal v Německu kterémukoli roku z třicetileté války. Dodnes hledáme válečné zločince a dodnes je, chválabohu, trestáme.

Velkou předností deníku šlechtické žurnalistky je věčnost, se kterou přijímá trest Německa za nacistickou minulost.

Protože nebyla v Berlíně, když sovětská armáda hlavní říšské město obsadila, zaznamenává jenom reakce Berličanů, kteří tam byli.

"Připadá mně, že jsem něco zameškala," říká. Ti, kdo tam byli, se stali členy tajného klubu. Muži mluvili o tom, kdo a jak unikl a jak zemřel. Ženy mluvily o násilné-ní jako o chlebě.

Citovaný případ: ne-

Rok 1948 ovšem znamenal začátek německého hospodářského zázraku. Německo Ursuly von Kardorff nezahynulo. Naneštěstí bylo oživeno "druhé Německo" nebo, chcete-li, třetí Německo: stát, kde německý businessman amerického typu může politicky vydírat na základě politických poměrů.

Jenže to už nemá s knihou nic společného. jun

Děkujeme za včasné vyrovnání předplatného.

TO JE SYMBOL...

- * PENĚŽNÍ JISTOTY
- * BANKOVNÍCH SLUŽEB VŠEHO DRUHU

Vkladní knížky, šekové účty, Zasilání peněz do ciziny příbuzným a přátelům — Služby turistům atd. —

- * POHODLÍ
- Všechno můžete zařídit v jednom místě.

O podrobnostech se informujte v nejbližší filiálce

THE NATIONAL BANK OF AUSTRALASIA LIMITED

and its wholly owned subsidiary

THE NATIONAL BANK SAVINGS BANK LIMITED

NATIONAL BANK

CHEQUE SAVINGS
ACCOUNTS ACCOUNTS

POKUS O ČS. ŠPIONÁŽ V USA

Spojené státy vypověděly 3. sekretáře čs. velvyslanectví ve Washingtonu Jiřího Opatrného, který se neopatrně pokoušel o vyzvědačství. Případ začal před 5 lety, kdy předchůdce Opatrného Zdeněk. Pisk požádal o spolupráci zaměstnance amerického ministerstva zahraničí Františka Mrkvu, který je čs. původu. Mrkva svolil a po celou dobu "spolupracoval" s vědomím FBI.

Provádíme veškeré práce optické

presně, rychle a za levné ceny

CITY:

y 6 A Elizabeth St.
Melbourne, C. 1
Telefon 63-3256

HAMPTON :

m r ^ Q | - | P 573 Hampton St
* Hampton, S. 7

Optical Service Telefon 98-5756

LETOVISKO "ŠUMAVA"

Locke's Way, blíž Belgrave South
srdečně zve všechny krajany na

TANEČNÍ ZÁBAVU

kteřou pořádá v neděli dne 14. srpna 1966

Začátek ve 3 hodiny odpoledne

Hraje Eda Zlatý se svým orchestrem

Jídlo — Pítí

(K dispozici budou pouze nealkoholické nápoje)

Na farmě již můžete obědvat o 12. hodině

Hraif se tam též kuželkv. odbíiená a stolní tenis

ANENSKÁ ZABAVA se letos "Na Sumave" protože jsou v té době zábavy čs. organizací v Melbourne.

UPOZORNĚNÍ VŠEM POTRAVINÁŘSKÝM OBCHODŮM

Dodáváme zboží těchto značek:

BALKAN BRAND ROLIMPEX
oulharské nakl. ovoce, nakl. okurky, džemy,
ižamy a zeleninu ovoce a sirupy

BLANCHALID SOCRA
francouzské žampiony ruské sledě,
orig. RIGA sledě

CORONATION KOOSPOL
kanadské nakl. okurky čs. masně výrobky
atd.

ANIMEX FRUTA
polské ryby a drůbež čs. výrobky

NOVA/ZNOJMIA

nova. čs. nakl. kůlky

n r t H
M i / w

Informujte se u rozdělů
vačů pro Viktorii, Riveri
nu a Tasmanii:

OTKO/Ayùl Arthur Brunt

/^; QjOX
(tfgf&tf^J

P- O. Box 76,
Brunswick, Vic.

^ É m J

Telefon 38-4174

^ S g W J ^

(žádejte p. Frant. Balla

DIVADELNÍ ODBOR ČS. KLUBU

v Adelaide

sehraje v sobotu 13. srpna 1966

hru Josefa Skruzného

FERDINAND SPÍ...

(fraška o třech jednáních)

Národním domě, 51 Cogliin St., Brompton

Začátek v 8 hodin večer

ČESKE KNIHY

Jirásek: Mezi proudy (3 díly) \$ 4.20, F. L. Věk (5 dílů) \$ 7.-, Staré pověsti české (výbor) \$ 1.-, Voskovec: Klobouk ve křoví \$ 1.30, Peroutka: Demokratický manifest \$ 2.-, London: Mořský vlk \$ 1.90, Choleva: Etiopská dobrodružství \$ 2.10, Steinbeck: Toulky s Charleyem \$ 1.30, Simenon: 3 x Maigret \$ 2.50, Valentinová: Picasso \$ 2.40, Greene: Ministerstvo strachu | 1.70, Baar: Paní komisařka (3 díly) \$ 5.10, Sabina: Prodaná nevěsta 40 c, Vachek: Bidýlko \$ 1.50, Světlá: Nedomlence \$ 1.60, Safer. Svět hmyzu \$ 2.80, Plicka: Vltava (fotogr. celého Povltaví) \$ 5.40, Poche: Prahou krok za krokem \$ 4.-, Rais: O ztraceném ševci (2 díly) \$ 3.70, Hrubín - Trnka: Špalíček (ilustr. kniha pohádek a říkáněk) \$ 4.40, Dickens: Kronika Pickwickova klubu \$ 3.50, Poláček: Muži v ofsajdu \$ 1.80, Jandáčková: Czech Nat. Cook Book \$ 5.- a mnoho jiných

Ceny jsou včetně poštovního

THE INLIBRUM BOOKSELLERS

Box 1888 R.G.P.O. Melbourne

Knihy můžete též objednat prostřednictvím

• Počátkem června při stála, v USA výprava se 19 čs. turisty. Z této výpravy se postupně ztratilo 11 jejich členů, kteří požádali o asyl.

— V Západním Německu požádal o asyl čs. cyklistický závodník J. Voli s manželkou a dítětem.

— Profesor egyptologie na universitě v Oxfordu dr Jaroslav Černý napsal studii o hieroglyfech hrobce Tutenkamenové.

— V Los Angeles oslaví 81. narozeniny malíř, Muchův žák, Adolf Jan Lešovský, propagátor čs. folkloru a umění. Místi Lešovský se letos podruhé oženil. Sňatku asistovali 4 jeho děti, 16 vnuků a 1 pravnuček.

— Dr. Mojmir Povolný : Lawrence University Wisconsin, přesídlí letoš na delší dobu do V. Británie, kde se bude věnovat studiu vztahů mez Západem a Východem.

— Podle západoněmeckých novin zemřel při autonehodě 30letý Karel hrabě Černín z Chudé nic.

— Na památku sv. Cyril; a Metoděje a současně i 25. výročí svého vysvěcení na kněze sloužil • Mnichovské staroslovansko mši dr. Alexandr Heidlei • Severovýchodní oblas Amerického Sokola pořá dala výroční slet v Gler

willow, Ohio, za účasti cvičenců z Detroitu a Clevelandu.

— Profesor Portlandské státní koleje F. Munk byl jmenován místoředitelem Ústavu pro středoevropské studie.

— V. Štědrý připravuje vydání knihy povídek, které napsal jako voják ve V. Británii za 2. světové války. Kniha bude mít název "Retrospektivy".

— Pavel Machotka (syn profesora O. Machotky) odešel z Harvardské university na universitu v Denveru, kde se věnuje studiu schizofrenie.

— Čs. zoolog dr. J. Kratochvíl podnikne další výpravu za severní polární kruh, tentokrát se studenty stuttgartských vysokých škol.

— Jára Kohout vystupuje v nové americké veselohře "Švanda v márnici", která je první hrou nového divadla, které otevřel v New Yorku režisér V. Šimek.

— A. Mladěnka, 29letý student ze Shineru, Texas, dostal tříleté stipendium \$ 12:000 k dalšímu studiu češtiny a ruštiny.

— Ve dnech 3., 4. a 5. září se bude konat v Chicagu V. sjezd čs. sportovců v zahraničí. Většina závodů bude na stadiónu vyšší školy Morton West a v plaveckém bazénu v přílehlé škole, společenský večer s kabaretem bude v sokolovně Havlíček-Tyrš. Přihlášky a informace: Jiří Štědrý, 5837 W. Cermak Rd., Cicero 50, 111, USA.

SPORT V AUSTRALI

KOPANA V SYDNEY

PRAHA — SOUTH COAST 2:2 (1:1)

i Na špatném hřišti ve Wollongongu měla Praha těžký úkol proti tvrdě hrajícímu mužstvu domácích, ale s trochou štěstí mohla vyhrát. Praha hrála druhý poločas prakticky o 10 hráčích, když zraněný Badaracco dohrával na křídle. - Praha se ujala vedení po chybě brankáře S. C., který srazil do sítě Scheinflugovu ránu z nemožného úhlu. Hosté měli v prvním poločase více ze hry, ale domácím se těsně před přestávkou, podařilo vyrovnat. Po změně stran se Praha opět ujala vedení krásnou pohotovou brankou Kváčka, ale o výsledku nakonec rozhodl Zeman, který v kritickém okamžiku "zaúřadoval" v trestném území, a South Coast z nařízené penalty vyrovnal.

PRAHA — CUMBERLAND 3:2 (0:1)

Tentokrát si Praha, podobně jako v prvním letošním utkání s tímto soupeřem, které skončilo stejným výsledkem, odnesla 2 body se značnou dávkou štěstí. Na hřišti Cumberlandu byl zápas v prvním poločase celkem vyrovnaný, ale domácí měli více brankových příležitostí a mohli vést aspoň 3 : 0. K brance jim pomohl teprve ve 44. minutě Zeman, jehož zákrok v pokutovém území se rozhodčímu nelíbil. Po změně stran se karta obrátila a útok Prahy nastřílel v 17 minutách 3 branky. První padla hned po přestávce, když zraněný obránce Falzon, který dohrával na levém křídle, zachytil "malou domů" cumberlandské obrany a vsítíl. Pak přišli ke slovu Kváček a Scheinflug a zdálo se, že Praha vyhraje pohodlně. Když však domácí v 75. minutě skórovali, hra oživila a Praha byla nakonec ráda, když soudce odpískal konec.

Přesto, že forma Prahy - hlavně obrany - není přesvědčující, mužstvo má naději skončit mezi prvními čtyřmi a zasáhnout do finálových bojů. Pořadí po 12 kolech: APIA 18 b., Hakoah 16, Praha 16, Budapest 13, Pan Hellenic 13, South Coast 11, Croatia 11, Cumberland 8, Yugal 8, Corinthians 6. -ra-

KOPANÁ V MELBOURNE

SLAVIA — ALEXANDER 1:1 (1:1)

Špatný terén a déšť měly velký podíl na tom, že 1.000 oúzilců, kteří se dostavili na hřiště do Port Melbourne, vidělo slabé výkony obou mužstev. V prvním poločase to byla Slavia, která měla více ze hry, a zasloužila si dát rozháraně hrajícímu soupeři více branek. Ujala se vedení ve 13. minutě, když brankář hostí slabě vyrazil ránu Jureckého, a Laraman míč pohotově umístil do sítě. Hostům se podařilo vyrovnat ve 40. minutě po nedorozumění slavistické obrany. Po přestávce byly útoky Alexandra častější a nebezpečnější, ale slavistická obrana byla vždy na místě.

I tento nerozhodný výsledek stačil Slavii k udržení druhého místa v ligové tabulce. •

Malý oznamovatel

ŽENU DO KNIHAŘSTVI přijmeme ihned. Zkušenost není třeba, zapracujeme sami. Pracovní doba dle dohody. Podrobnosti telef. 91-4164

Maria Bookbinding
16 Brunning St., St. Kilda,
Vic.

ZRUČNÉ ~ ŠVADLENY

na strojovou práci přijmeme ihned. Vysoké mzdy a bonus. Dobrá švadlena si může vydělat až \$ 40 týdně. Částečná znalost angličtiny nutná. Exquisite Furnishings Co. la Carters Ave., Toorak Village, Vic. Tel. 24-2044, po prac. době 396-2423

— V San Francisku zemřel akademický malíř Ladislav Hlávka. Žil v USA od r. 1939, kdy tam byl poslán čs. vládou na mezinárodní výstavu, z níž se již zpět nevrátil. — Na Ellis Islandu v New Yorku se staví Museum přístěhovalectví. Vedoucím musea je dr. J. Švejc, který mluví vedle

Dr. G. de BRAY, profesor ruštiny na Monashovské universitě v Melbourne, byl jmenován děkanem fakulty slovanských studií na londýnské universitě a opustí v krátké době Austrálii. Dr. G. de Bray je Rus, který studoval po první světové válce v Československu a mluví stále velmi dobře česky. Byl podporovatelem čs. školy v Melbourne a snažil se prosadit, aby byla čeština uznána za volitelný jazyk při maturitách a na universitách ve Viktorii.

ČTĚTE
EXILOVÝ TISK

angličtiny a češtiny ještě dalšími 4 jazyky. — Sydneyské filmové aтелиéry "Fontana Films", jejichž ředitelem je B. Kabriel, začaly natáčet pro televizi film "Cizinec". Režii filmu má Julie Balzarová, hlavní roli Jiří Kačer a další přední roli Jarmila Lloydová - Králová. C/SVÚ/FEC/Z

PftATELÉ HLEDAJÍ:

Bývalého letce Ládu Nedveda, Fraat. WáEtSfm Kyjova (zpráva), J. Smitka (dř. Glen Vic.) dopis v red. a Kubicu z Oravy.

Ve zkratce

— Evropští zástupci mezinárodního svazu FIFA vylosovali na svém zasedání v Londýně 12. ročsa Tr*» háru mistrů evropských zemí" i soutěž "držitelé im~feji". Pražská Dukla bude hrát v 1. kole s djLafefaa přeborníkem Estojerkem, takže má velkou šanci a* postup. - Zato v špatné situaci jsou fotbalisté Tteafcnu Prešov (kteří letos sestoupili do 2. ligy), mg%«C v 1. kole soutěže "držitelů trofejí" se střetnou ř iv těžem německého poháru, s FC Bayern MuedseE.

— Čs. tyčkař Rudolf Tomášek porazil Amerxaoa Morrise o 10 cm, když výkonem 5,00 m vytvoval v Helsinkách svůj vlastní čs. rekord na otevřeném hřišti. - Na juniorských lehkootletických přebesreca ČSR v Otrokovcích vytvořila pak nadějna čs, výškařka Faithová z Bratislavy nový národní rekord 1,74 m.

— František Šembera na koni Ivo vyhrál drezúrsí soutěž jezdeckých závodů v Lipsku a ve velké mezinárodní konkurenci v Cáchách obsadil velmi české 2. místo za Rumunem Mihalcem.

— Velkou nadějí čs. motocyklového sportu je dvacetiletý Petr Dobrý, který vyhrál ve východoněmecké Apoldě 11. jízdu mistrovství světa motocrossu třidr 250 ccm, když tu úplně deklasoval dva své největší rivaly Arbekova a Draugse ze SSSR. Všichni tito tři nejlepší jezdci startovali na strojích CZ. Švéd Hallman (Husquarna) obsadil sice až 6. místo, als i tak zůstává v čele celkové klasifikace světového šampionátu. Má 55 bodů, o 15 bodů více než druhý jezdec Belgičan Robert. 3. Dobrý 32 bodů.

— Mezinárodní fotbalový svaz FIFA rozhodl v Londýně, že mistrovství světa r. 1974 bude uspořádáno v Z. Německu. MS r. 1970 se uskutečnil v Mexico City.

— Mezinárodní utkání vzpěračů ČSR a Rakouska ve Vídni skončilo vítězstvím Čechoslováků 4 : 3, kteří se tak revanžovali soupeři za nedávnou porážku při bojích o Dunajský pohár. Olympijský vítěz H. Zdražila zlepšil svůj letošní nejlepší výkon v trojboji na 442,5 kg a nadchl opět v nadhozu, když vzepřel 172,5 kg.

— V rámci příprav na srpnové mistrovství světa vytvořily čs. parašutistky: Mazáčová, Mikušová, Zárybnická, Tomšíková a Kabešová v Ml. Boleslavi nový světový rekord v seskoku pětičlenné skupiny z 1.000 m na přesnost přistání; zůstaly jen 0,39 m od středu kruhu.

m. KOLO:

Ve skupině A skončil zápas Uruguaye s Mexikem nerozhodně 0:0 a Anglie porazila podle očekávání Francii 2:0. Ve skupině B nebyli slabí Švýcaři vážným nebezpečím pro Argentince a prohráli 0:2, zatímco ostře hraný zápas Německa se Španělskem přinesl oba body Němcům (2:1). Brazilský pokus o záchranu a o vybojování si postupu ve skupině C skončil fiaskem. Byli to naopak výtečně hrající Portugalci, kteří udávali tón celého zápasu a kteří pohřbili naději dvojnásobných mistrů světa vítězstvím 3:1. Maďarsko si pak zajistilo postup dost snadným vítězstvím nad Bulhary 3:1. V D skupině došlo k druhé senzaci, když Severní Korea porazila jedinou brankou zápasu jednoho z nápadníků mistrovského titulu, team Itálie. V posledním zápase ve skupinách zvítězili Rusové i ve svém třífás. utkání, když porazili Čile 2:1.

KONEČNÉ POŘADÍ VE SKUPINÁCH:

- A. Anglie 5 bodů, Uruguay 4, Mexiko 2, Francie 1
 B. Z. Německo 5, Argentina 5, Španělsko 2, Švýcarsko bez bodu
 C. Portugalsko 6, Maďarsko 4, Brazílie 2, Bulharsko bez bodu
 D. SSSR 6, S. Korea 3, Itálie 2, Čile 1 bod.

ČTVRTFINÁLOVÉ ZAPÁST:

Anglie - Argentina, Z. Německo - Uruguay, Portugalsko - S. Korea a SSSR - Maďarsko.

Sledujte přímé referáty o zbylých zápasech ssa; strovství světa v příštím čísle HD.

HLAS DOMOVA

Vychází Čtrnáctidenně. Řídí redakční

Adresa: Hlas domova,

8 Moorhouse St., Richmond, E. 1., Víc.

Telefon: 42-5980

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: (Austr.) S 5.-, jedaoSaiÝj yýtisk 20c.

PŘEDPLATNÉ DO ZAMORÍ: lodí za přiblíží* předplatné tj. austr. \$ 5.-, £ stg (nebo XZ) US \$ 6.- nebo ekvivalent v jiné měně. — Výši kého příplatku do různých zemí sdělíme na obratem.

Řídí Karel Janovský, Mnichov

Několik senzačních výsledků ve skupinách

Fotbalové mistrovství světa

Jen několik minut poté, kdy anglická královna prohlásila dne 11. července o 18.15 hod. VIII. mistrovství světa v kopané za zahájené, začaly na anglických hřištích boje 16 národních mužstev, rozdělených do 4 skupin. Z každé skupiny postoupily dva první teamy do čtvrtfinále.

Již zápasy ve skupinách přinesly několik zcela nečekaných výsledků. Největší senzací byla dvojnásobná porážka dosavadního mistra světa Brazílie a jeho vyřazení z dalších bojů, jakož i to, že se mezi čtvrtfinalisty nedostala árii Itálie. V její skupině postoupilo proti všemu očekávání mužstvo Severní Koreje.

Přinášíme dále poznámky k zápasům prvního kola, které došly do uzávěrky HD, a stručně o zbylých zápasech ve skupinách. V příštím čísle bude referát o čtvrtfinálových a semifinálových bojích i o závěrečném utkání, které se uskutečnil dne 30. července na Wembley stadiónu v Londýně.

I. KOLO:

SKUPINA A: NESLAVNÝ DEBUT ANGLIČANU

První střetnutí šampionátu na Wembley stadiónu v Londýně, Anglie - Uruguay, skončilo před zraky 90.000 diváků zaslouženě nerozhodně 0:0. Vysoce favorizovaní Angličané zklamali, když hráli bez vtipu a nápadů. Postrádali jsme u nich též v celém světě tak obdivované dlouhé a přesné přihrávky, a navíc jejich střelba byla velmi špatná. Kdo viděl prvé 2 minuty střetnutí (Angličané v nich kopali 2 rohy), domníval se, že utkání bude hladkou záležitostí Angličanů. Uruguayci byli příliš pomalí a zdálo se, že v jejich obraně to neklape. Už však po čtvrthodince hry jsme si o jejich elastické obraně udělali docela jiný obrázek. Při vyslovené defenzivním pojetí hry systému 1-4-3-2 uhráli Uruguayci remisu, která byla prvním překvapením MS.

FRANCIE — MEXIKO 1:1 (0:0)

Obě mužstva předvedla kopanou, kterou potvrdila, že nepatří do závěrečných bojů MS. Mexičané hráli otevřenou hru a měli blíže k vítězství, propásli však několik velkých brankových příležitostí.

SKUPINA B: TRIUMF NĚMČŮ V SHĚFFIELDU

Německé reprezentační mužstvo deklasovalo ve svém debutu švýcarský team 5:0 (3:0) a stalo se v očích mnohých expertů rázem jedním z kandidátů na přední umístění. Švýcaři udrželi krok s Němci jen do 1. branky (jejímž autorem byl v 16. minutě Held z Borussia Dortmund). Němci předvedli moderní kopanou, nikoli; "Krafftussball", silovou hru, jakou předvádějí dlouhá léta. Byla to hra hlavou, s velkým přehledem, kombinacně na výši a i po střelecké stránce prvotřídní.

ARGENTINA — ŠPANĚLSKO 2:1(0:0)

Španěle zklamali na celé čáře, když prohráli v Birminghamu s rychlejšími a i kombinacně lepšími Argentinci, jejichž nejlepším hráčem byl autor obou gólů Artime z mužstva Independiente Buenos Aires. Prvních 45 minut bylo utkání velmi chabé úrovně, po změně stran vnesli Argentinci do hry trochu života a při šťastnější střelbě mohli zvítězit přesvědčivěji.

SKUPINA C:

BRAZÍLIE — BULHARSKO 2:0 (1:0)

Dvojnásobní mistři světa - Brazilci - zvítězili sice v Birminghamu nad Bulhary 2:0, ale po výkonu, který byl pro 55.000 diváků velkým zklamáním. Vel-

Američtí desetibojaři

Americká iehka atletika ma znovu po 6 letech (kdy zanechal Rafer Johnson závodní činnosti) dva nejlepší světové desetibojaře. Jsou jimi 27letý Bili Toomey a o rok mladší Russ Hodge, kteří "šli" na přeborech USA v Salina v Kansasu nad světový rekord, jehož držitelem je od r. 1963 bývalý reprezentant Národní Číny, dnes už americký státní občan, C. Y. Yang (jehož výkony byly ohodnoceny podle nových tabulek 8.089 body). Místrem Spojených států se stal Toomey s 8.234 body před Hodem (8.130 bodů). Jeho výkony 1. den: 100 m 10,3 vt., délka 7,77 m, koule 13,94 m, výška 1,94 m a 400 m 47,3 vt. - Druhý den: 110 m přek. 14,8 vt., disk 44,95 m, tyčka 3,96 m, oštěp 60,63 m, 1.500 m za 4:30,0 min. Zdá se však, že Toomeyho světový rekord v desetiboji nebude uznán, protože v době závodu ve skoku dalekém měli atleti vítr v zádech rychlejší než 2 m/vt. Nutno považovat výkony Toomeyho a Hodgea za nejlepší světové výkony do té doby, než mezinárodní atletická unie IAAF oznámí své stanovisko.

ké potíže jim dělala defenzivní hra soupeře; stáia dva-tři hráči hlídali nejnebezpečnějšího muže Peleho a Garrinchu, - a tak mistři světa nemohli pořádně rozvinout "svou" útočnou hru. Obě branky vstřelili Jihoameričané z trestných kopů, nádherně provedených ve 13. minutě Pelem a v 64. minutě Garrinchou. Utkání bylo hráno oboustraně velmi tvrdě.

PORTUGALSKO — MAĎARSKO 3:1 (1:0)

V nejhezčím utkání 1. kola závěrečných bojů MS dokázali Portugalci brzy rozpoznat slabiny Maďarů a využít jich k zaslouženému triumfu. Těžko však lze věřit, že by tohoto úspěchu dosáhli bez svých dvou fotbalových artistů Colony a Eusebia i střelců branek Augusta (2) a Torrese (1), kteří vsílili všechny tři góly hlavou. A navíc: na straně Portugalců byla i štěstěna. Mám na mysli hlavně začátek utkání, kdy Maďaři měli v prvních 20 minutách výhodu šesti rohových kopů, ale byli to Portugalci, kteří z jednoho rohu vytěžili už v 2. minutě Augustem vedoucí branku. Maďaři měli sice více šanci, jejich útok hrál však bez důrazu, a obrana byla proti driblingu Eusebia bezradná. Obě mužstva však předvedla technicky vynikající kopanou.

SKUPINA D: SSSR — SEVERNÍ KOREA 3:0 (2:0)

Severokorejští fotbalisté, kteří - stejně jako Portugalci - startují poprvé na MS, hráli v 1. utkání v Middlesborough s mužstvem SSSR s velkým nadšením, byli plni bojovnosti, rychlí, ale v technickém pojetí hry byli slabší. Prohráli 0:3, když sovětsíí fotbalisté, produkující hru nevalné úrovně, mohli zvítězit přesvědčivěji.

ITÁLIE — ČILE 2:0(1:0)'

Několik málo minut před utkáním v Sunderlandu se přihnala průtrž mračen, a tak hráči obou mužstev to na hrací ploše neměli lehké. S kluzkým terenem hřiště se lépe vypořádali Italové, kteří uplatnili svou technickou převahu. Praktikovali své tak pověstné "catanaccio", defenzivní systém hry s rychlými brejky, s kterým si Čilané, držitelé bronzové medaile posledního MS, nevěděli rady.

H. KOLO:

Výsledky ve skupině A i B nebyly překvapující: Uruguay porazila Francii 2:1, Anglie zvítězila nad Mexikem 1:0, Španělsko získalo po dost slabém výkonu oba body nad Švýcarskem (2:1) a Argentina se rozešla se Žáp. Německem za bezbrankového stavu. Zato ve skupině C došlo k dosud největší senzací, když Maďaři porazili zaslouženě vysoce favorizované Brazílie 3:1 v rušném zápase, hraném za deštivého počasí. Portugalsko získalo celkem pohodlně oba body nad Bulhary, které porazilo 3:0. Ve skupině D byl pozoruhodný první bod, který získala Severní Korea nerozhodným výsledkem 1:1 s Čile a tuhý boj SSSR s Itálií, který rozhodlo ve svůj prospěch sovětské mužstvo (1:0).

K UTKÁNÍ SSSR — USA NEDOŠLO

Sovětsíí sportovní funkcionáři se dali znovu na starou cestu diskriminace a politikaření. Celý sportovní svět udivila 12. července zpráva z Moskvy, podle které vedení sovětského lehkootletického svazu odřeklo mezinárodní utkání s družstvem USA, ku kterému mělo dojít ve dnech 23. - 24. července v Los Angeles. "Sovětsíí lehcí atleti nechtějí" - znělo v sovětském prohlášení - "se střetnout s atlety země, která provádí militaristickou politiku a páchá zločiny ve Vietnamu". - Podle názoru celé řady expertů nechtěli prý letos sovětsíí lehcí atleti riskovat v Los Angeles debakl, jaký tu utrpěli před dvěma roky - a proto ten "politický důvod".